

Historia obszaru, na którym powstaje obecnie Centrum Jana Pawła II *"Nie lękajcie się!"* jest bardzo dynamiczna. W latach 80 XVIII w. przez wieś Łagiewniki przeprowadzono trakt cesarski z Wiednia do Lwowa. Odkrycie iłów łupkowych i gipsu na tym terenie przyczyniło się do rozwoju przemysłu. W konsekwencji już w 1884 r. przez wieś przeprowadzono linię kolejową prowadzącą do Oświęcimia (w 1910 r. uruchomiono przystanek kolejowy Borek Fałęcki).

Początek XX w. to narodziny "B&W Liban "Fabryki Produktów Chemicznych w Podgórzu". 1 maja 1906r . uruchomiono produkcję oraz wyprodukowano metodą Honigmana pierwszą tonę sody kalcynowanej i kaustycznej. Od początku istnienia rozwój fabryki, która potem weszła w skład koncernu Solvaya uwarunkowany był zabezpieczeniem dla niej dostaw podstawowych surowców oraz wody przemysłowej, jak również rozbudowaniem własnego transportu.

W 1918 r. została podpisana umowa z Austriacką Inżynierią Wojskową (administratorem terenów wojskowych w rejonie fortów) na wybudowanie na tych terenach kolejki wąskotorowej do transportu kamienia wapiennego z kamieniołomów w Zakrzówku do fabryki.

Od 1918 r. do 1939 r. nastąpiła szybka rozbudowa zakładu oraz wzrost produkcji sody. Zarząd firmy "Solvay" wykupił sąsiadujące z terenem fabryki parcele i przeznaczył je pod budowę ważniejszych inwestycji, których głównym celem było uniezależnienie zakładu od dostaw z zewnątrz podstawowych surowców, tj. soli i kamienia wapiennego.

Efektorem zwiększonej produkcji była konieczność znalezienia miejsca umożliwiającego składowanie odpadów posodowych. Wybrano tereny znajdujące się nad rzeką Wilgą w bezpośrednim sąsiedztwie fabryki. Osadniki odpadów pofabrykacyjnych, mające na celu zabezpieczenie utrzymania ciągłości produkcji rozpoczęto budować w 1930 r.

Rys historyczny osadników tzw. "Białych Mórz"

Krakowskie Zakłady Sodowe intensywnie rozwijały się do 1977 r.. W tym czasie utworzono miejsca pod budowę kolejnych stawów osadowych. Przełomowy dla historii zakładu okazał się rok 1977. W Uchwale nr 71/34/77 Rady Narodowej Miasta Krakowa (w sprawie zatwierdzenia planu zagospodarowania przestrzennego Krakowskiego Zespołu Miejskiego) stwierdzono m. in. konieczność likwidacji K.Z.P.N Bonarka i K.Z.S. Solvay wyznaczając jako datę likwidacji koniec 1990 r. W wyniku przeprowadzonych w tym czasie analiz, uznano że rewitalizacja osadników posodowych musi być przeprowadzona w późniejszym czasie z uwagi na przyjętą technologię rekultywacji. Proces rewitalizacji objął jedynie tereny pomiędzy ul. Zakopiańską a linią kolejową Kraków-Zakopane. Zagospodarowanie osadników odsunięto zatem w czasie na kilkanaście lat (czas niezbędny dla ustabilizowania się gruntu w poszczególnych osadnikach).

Do połowy 1995 r. prowadzono prace rekultywacyjne na koronie osadników, oraz

rozplantowano i zabezpieczono skarpy wraz z nawiezieniem ziemi i obsianiem trawą. W wyniku tych prac uzyskano ok.80 ha terenów możliwych do zagospodarowania m.innymi na cele rekreacyjne. Przez okres ostatnich 15 lat skały osadowe w wyniku naturalnej sukcesji porosły zielenią, natomiast we wnętrzu osadników postępował proces fizykochemicznej stabilizacji gruntów.

Opracował: Ryszard Poda

Kraków, marzec 2008 r.

{phocagallery
view=category|categoryid=52|imageid=0|displayname=0|displaydetail=0|displaydownload=0|displaybuttons=0|float=left|displaydescription=0|detail=0}